

Український науково-дослідний Центр вивчення аномалій «Зонд»

Аерокосмічне Товариство України

вул. Велика Васильківська, 57/3,
(Товариство «Знання» України) а.229
www.zond.kiev.ua, <mailto:srcaa@zond.kiev.ua>

ІАТ НТУУ «КПІ» ім. І.Сікорського

Версія для Інтернету

Протокол Засідання УНДЦА «Зонд» №06 (281)

Кінотеатр «Жовтень»
02.09.2020

Список присутніх, що зареєструвалися на засіданні:

1. Білик А.
2. Проноза М.
3. Бруснікіна М.
4. Мірасова Л.
5. Гамалія А.
6. Кнюх О.
7. Букет А.

1. СЛУХАЛИ: Аномальні явища та їх аналіз

1.1. Об'єкти, спостережені у м. Херсон. В УНДЦА надійшов лист від очевидця (оригінал збережено).

Добрый день, нашел вас в интернете, думаю может сможете помочь.

Вечером **30-7-20** вышел на улицу и посмотрел в небо. Увидел движущийся очень быстро яркий объект (думал может спутник) смутило то, что спутники обычно очень тусклые больше похожи на звезды, а этот объект летел намного ниже и был ярче, при этом не какого звука не исходило, летел явно очень быстро, так как видимую часть неба пролетел за минуту-полторы. позвал жену, она начала снимать на максимальном зуме на телефоне и вот что мы увидели, вопрос это какае-то оптическая иллюзия на телефоне или все-таки что-то другое, так как если смотреть просто глазом то было видно очень яркий огонек и

все.

Видео прилагаю.

С уважением,

Мицул Сергей

Очевидцю була направлена первинна анкета із уточнюючими питаннями:

«Здрастуйте!

Спасибі Вам за повідомлення і небайдужість.

Для того, щоби провести аналіз Вашого повідомлення, повідомте будь-ласка кілька аспектів:

1. Точний час і місце спостереження (до хвилин, сотень метрів)
2. Азімут (напрямок від півночі) в якому спостерігався об'єкт в градусах
3. Напрямок куди рухався об'єкт (по сторонах світу)
4. Кут до обр'ю під яким спостерігався об'єкт (від лінії горизонту в градусах)
5. Із відео через ручну зйомку неясно як рухався об'єкт
– чи прямолінійно/криволійнійно, рівномірно/чи з прискореннями
6. Також неясно, чи змінювалася яскравість об'єкту впродовж льоту і якщо так, то як?

З повагою

Голова УНДЦА «Зонд»

К.т.н., доц. Білик А.С.»

Було отримано наступні відповіді:

«Время между 22.00-23.00

ШИР (С)

46 градусов,24,20

ДОЛ (В)

32 градуса 24,1

46.2420, 32.2410

Угол от линии горизонта примерно 45 градусов(то что мы видели) когда его заметили, он пролетел практически над нами

Движение было с северо-запада на юговосток

Движение было прямолинейным примерно с одной скоростью

Светил он одинаково ярко, было ощущение что были легкие блики, а так же легкое подергивание вокруг своей оси, но может это из-за атмосферы так казалось

Прикрепляю оригинал видео с телефона

Самое интересное что только на телефоне при приближении с огонька начал проявляться объект, если просто смотреть глазом то с виду былокак яркий прожектор пролетает, точно не самолет...»

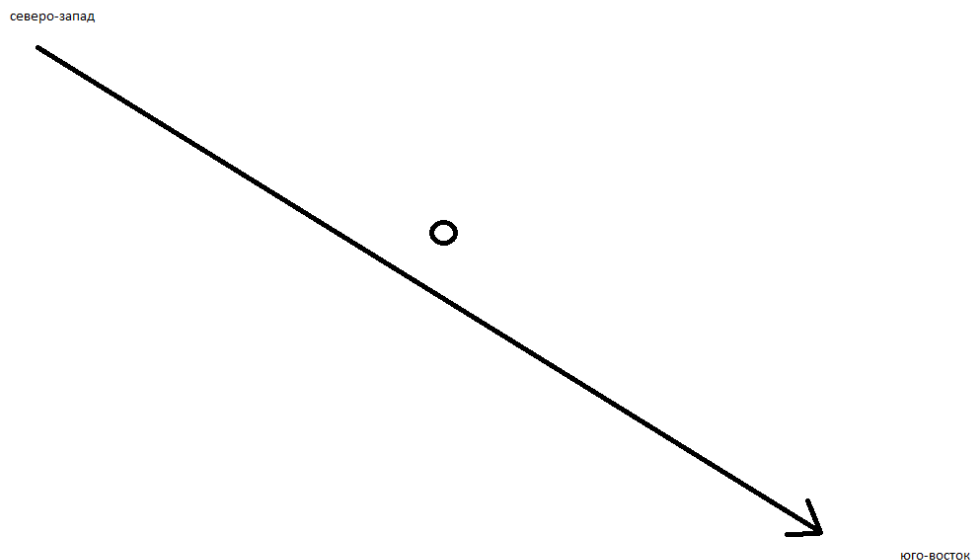

Рис.1. Рисунок траекторії об'єкту від очевидця

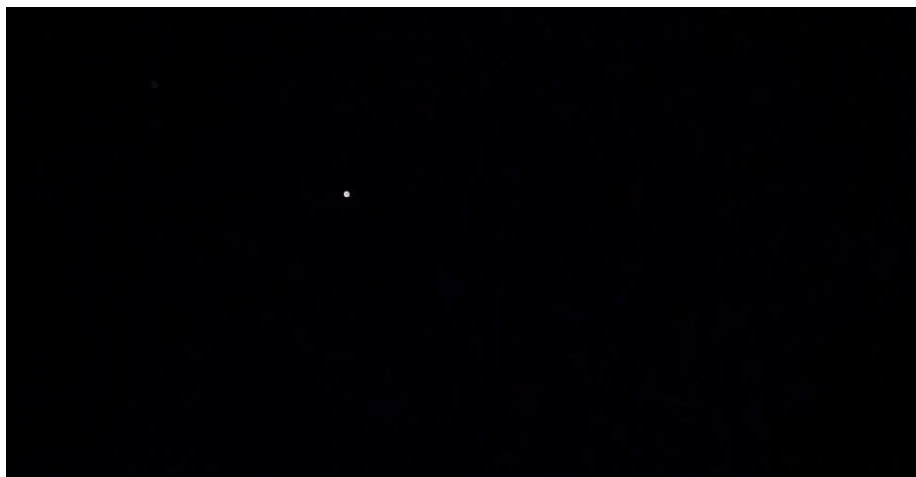

Рис.2. Скріншот із відео, наданого очевидцем

В УНДЦА проведено первинний аналіз (Білик А.С.):

Занадто великий інтервал, щоби стверджувати щось напевне.

46.14939 33.22266

ШСЗ, напрям WN-ES

22:06 проліт STARLINK 1086

22:09 проліт STARLINK 1094

22:09 проліт Космос 1151r

22:10 проліт STARLINK 1102

22:11 проліт STARLINK 1189

22:12 проліт STARLINK 1117

22:12 проліт STARLINK 1117

22:13 проліт chefsat

22:13 проліт STARLINK 1111

22:15 проліт ers2r

22:16 проліт STARLINK 1078

22:16 проліт STARLINK 1188

22:17 проліт Resurs 1-3r

22:19 проліт STARLINK 1073

22:22 проліт STARLINK 1110
22:24 проліт STARLINK 1093
22:26 проліт STARLINK 1221
22:27 проліт STARLINK 1071
22:28 проліт STARLINK 1106
22:29 проліт Cosmos 389r
22:30 проліт STARLINK 1222
22:33 проліт STARLINK 1112
22:36 проліт STARLINK 1214
22:36 проліт STARLINK 1124
22:38 проліт STARLINK 1128
22:41 проліт STARLINK 1122
22:41 проліт STARLINK 1234
22:43 проліт STARLINK 1126
22:46 проліт STARLINK 1209
22:48 проліт Haiyang1B LM r
22:50 проліт Cosmos 1812
22:51 проліт STARLINK 1228
22:51 проліт STARLINK 1082
22:54 проліт STARLINK 1114
22:56 проліт STARLINK 1212
22:56 проліт STARLINK-1130 (DARKSAT)
Схоже що уфологічні дослідження ніколи не будуть такими як раніше)

Надалі очевидцем було уточнено дохвилинно час спостереження.

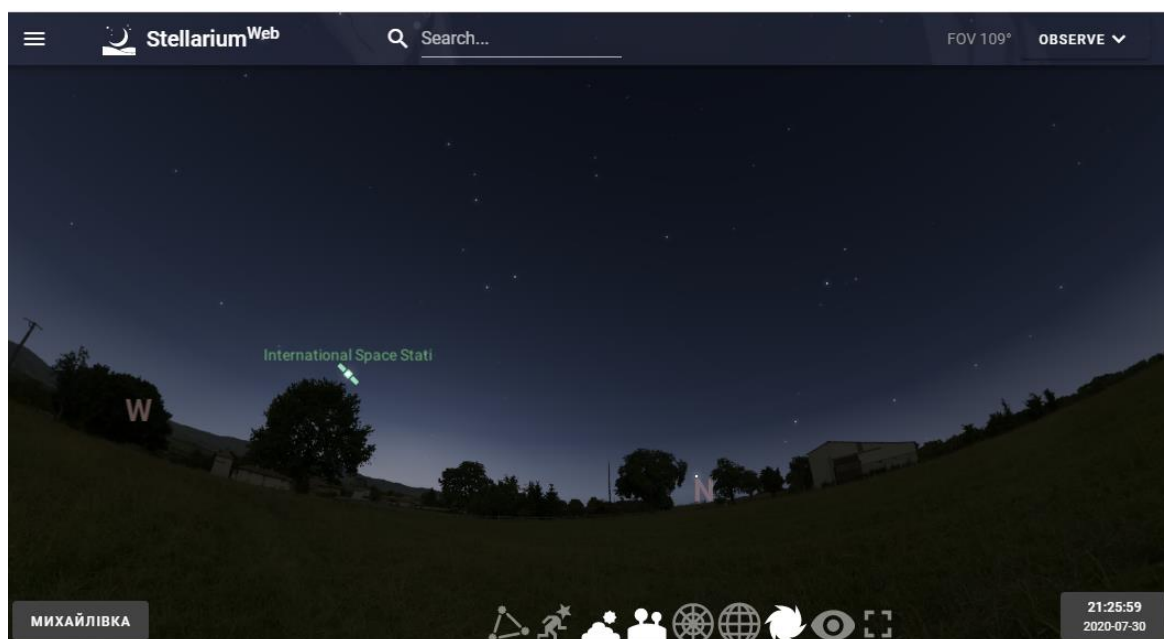

Рис.3.

ПОСТАНОВИЛИ: подякувати очевидцю, направити висновок, що спостережений ним об'єкт із великою імовірністю є МКС.

1.2. Дописувачем на сторінці УНДЦА у Фейсбук С.Любинським було надіслано оригінал відео, який він зняв із свого балкону у м. Київ 9 серпня 2020 року.

Рис.4. Кадр із відео

На відео видно об'єкт у вигляді темної смуги.

Поточилася дискусія. Зокрема обговорювалися аспекти якості оригінальних відео та їхнього “викривлення” хмарними сервісами нахшталт Ю-тюб через які нажалі часто надсилають матеріали очевидці.

ПОСТАНОВИЛИ: подякувати очевидцю, подібні об'єкти складають безперечну цікавість, коли у них є головна частина і виокремлений рух. В даному випадку, на жаль, даних замало для точного ототожнення.

2. СЛУХАЛИ: Організаційні питання

Подано дві заявки на експедиції від О.Кнюх – на півострів Сінай і на Башти на Печерську.

ПОСТАНОВИЛИ: подякувати, але направити заявки на доопрацювання в зв'язку із недостатньою мотиваційною базою.

3. СЛУХАЛИ: Аномальні явища за кордоном

Гигантская вращающаяся «летающая тарелка» появилась на метеорадах над Мексикой.

Гуанахуато — город в Мексике, столица штата Гуанахуато. 12 часов назад на метеорадах ресурсов Windy и Google Weather одновременно было зафиксировано странное явление, объяснения которому метеорологи пока дать не могут.

Рис.5.

Основанный испанцами в начале XVI в., Гуанахуато в XVIII в. стал мировым лидером по добыче серебра. О прошлом этого города напоминают его «подземные улицы» и Бокадель-Инферно («адская пропасть») – шахтный ствол, проникающий в землю на глубину 600 м.

Аномалия огромных размеров, совершенно футуристичного вида с вращающимися и чередующимися геометрически идеальными углами по периметру, была зафиксирована двумя разными спутниками с разным уровнем детализации. Аномалия вращается против часовой стрелки.

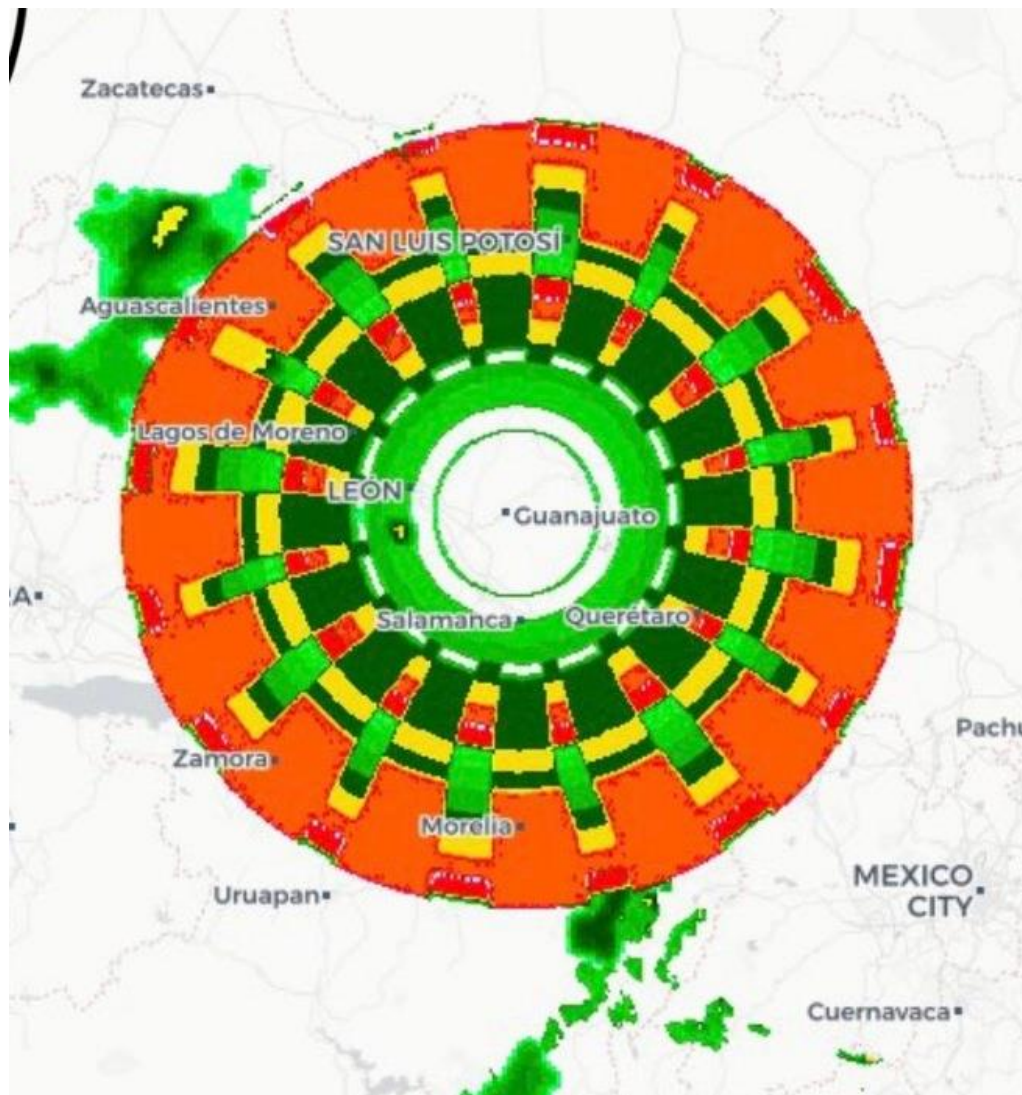

Рис.6.

ПОСТАНОВИЛИ: прийняти до відома, відмітити, що системи глобального моніторингу мають значний потенціал для виявлення візуально не видимих і масштабних феноменів.

4. СЛУХАЛИ: Поточний стан формування Збірника наукових праць УНДЦА
 Наразі отримано 12 статей, ще 4 знаходяться на розгляді. 4 статті наразі відхилено рішенням редколегії.

ПОСТАНОВИЛИ: із урахуванням санітарно-епідеміологічної обстановки, подовжити термін приймання статей до 01.12.2020.

Статтю Е.Абашії, так як обсяг статті більш ніж в 2.5 рази перевищує ліміт, а також відсутні посилання на всі цитати, та стаття не відповідає всім вимогам щодо наукового результату - окремим рішенням, вирішено опублікувати не у збірнику, але у протоколі засідання УНДЦА «Зонд» як депоновану, в скороченому вигляді:

*Абашия Едуард Автанділович, юрист (професіонал в галузі правознавства),
магістрант кафедри психології,
експерт у складі експертної ради проекту «Новини Уфології»*

«Актуальні питання методології та практики дослідження проявів паранормальних, аномальних явищ в контексті філософського погляду, психологічного аналізу, розуміння особливостей психічних процесів, станів і властивостей людини та оцінки її особистісної або поведінкової проблеми (психічного розладу)»

Анотація. У даній науковій статті описані актуальні філософські погляди та підходи до проблематики теми, а також здійснено психологічний аналіз питання та надана клініко-психологічна оцінка особистісних і поведінкових проявів людської психіки при дослідженні паранормальних і аномальних явищ.

Актуальність теми: Світ, в якому ми живемо, складний і різноманітний. Захоплення усім незбагненим у людства ніколи не зникало. Наш Всесвіт ніколи не буде пізнаний до кінця. Тому немає нічого дивного в тому, що при його осягненні ми постійно стикаємося або будемо стикатися в майбутньому з дивними чи незрозумілими явищами та ситуаціями в світі. Були часи, коли їх ретельно обходили, намагалися не помічати зовсім. А відомо, що таємниця (*невідомість*) завжди породжує страх, що у свою чергу, викликає у людей негативне сприйняття будь-чого. Наше суспільство тематику спостереження аномальних, паранормальних явищ поки не сприймає всерйоз, тому люди в більшості своїй звикли переводити на жарт подібні звістки, відомості використовуючи при цьому гумористичний жанр і сарказм. Цьому є цілком раціональне пояснення, оскільки не кожна людина, яка має очі, по-справжньому бачить ними і помічає або розуміє те, що навколо нього (неї) чи інших осіб відбувається. Тому, люди стикаючись з чимось аномальним, незрозумілим і недосяжним для своєї свідомості в цей момент керуються страхом, сумнівом та підозрою, яка полягає в можливій прихованій загрозі, і через це намагаються не сприймати це, як реальність, і не допускати таких думок, отже можна прийти до висновку, що людям комфортніше та простіше сприйняти і інтерпретувати будь-яке явище, як кумедну подію або звичайний інцидент. В подібних випадках спрацьовує захисна реакція психіки людини. Крім того, людям важко повірити у те, чого вони не бачать, не розуміють, не можуть взяти в руки та відчутти на дотик. Зараз стає ясно, що ігнорувати і надалі в практичній діяльності цілий ряд "*поза межних*" проблем просто не можна – оскільки це, суперечить науковим підходам.

Ось тому необхідно вивчати себе та навколишній світ, як можна більше аналізувати і поглиблювати свої знання в обраних напрямках та інших галузях освіти, відкривати нові шляхи, досліджувати непізнане використовуючи всі можливі варіанти, нехай навіть ті, що можуть здаватися спочатку такими, що мають суперечливі позиції та взаємовиключні можливості. Кожна наука формувалася на гіпотезах, тому будь-яке нове знання має на перших порах гіпотетичний характер. Теорія відносності також виглядає логічно непослідовною – аж поки не подивишся глибоко в корінь. Слід пам'ятати, *що будь-яка істина проходить три стадії: спочатку її висміюють, потім її затято заперечують, і щойно після цього її приймають як очевидну (вислів приписують німецькому філософу Артуру Шопенгауеру).* Для пояснення нерозгаданих таємниць і "*чудес світу*" доцільно брати до уваги будь-які *«шалені та геніальні ідеї, нехай навіть більшість із них будуть недовговічними, але інші можуть виявитися здатними до пояснення нових даних, а треті, можливо, дозволять поглянути на будь-яку проблему з абсолютно несподіваного боку, а четверті, можуть стати справжнім відкриттям нових можливостей в науці та світі».*

Погляд на проблематику питання. Людину завжди цікавила область непізнаного, яку в даному разі можна співвіднести з областю паранормального, аномального тобто того, що виходить за рамки прийнятого за норму. Часто те, що ще вчора здавалося чимось фантастичним, сьогодні ставало науковим фактом. Зрештою саме прагнення до перетворення невідомого у відоме і лежить в основі найважливіших наукових відкриттів, кардинально змінивши людство. *Доречним є питання: чи завжди те, що є невідомим принципово зводиться до відомого? Дане питання можна сформулювати також наступним чином: чи завжди паранормальне, тобто те, що виходить в даний момент за межі норми, звичного, буденного, є пізнаваним (принаймні теоретично)? При цьому тут не робиться акцент на тимчасові рамки такої можливості: не має значення, через який проміжок часу невідоме стане відомим, важлива лише ймовірність такого перетворення.* Паранормальне тут - це в будь-якому випадку якийсь суб'єктивний образ, що є відображенням якоїсь межі реальності, яка отримала задовільне пояснення вже на сучасному етапі розвитку науки. Таким чином, можна сказати, що перший підхід до паранормального явища заснований на визнанні його суб'єктивного характеру. Необхідно також додати, що в цьому сенсі сфера паранормального є сферою, яка легко може стати областю відомого, так як паранормальні явища в цьому випадку так чи інакше пов'язуються з роботою мозку, психічними процесами і т.д. Феномен паранормального тут знаходить своє законне місце поряд з іншими «хімерами», тобто з міфами, ілюзіями і помилками, які виступають продуктом нездатності людини дочекатися того моменту, коли та чи інша ідея прийме ясний і чіткий вид.

Другий варіант трактування не відмовляє паранормальному явищу в об'єктивному існуванні, навпаки, він визнає незалежність його від свідомості людини. Але, як і в першому випадку, цей підхід підкреслює пізнаваність такого роду явищ. Наука не стоїть на місці, і рано чи пізно вона призведе нас до розгадки більшості таємниць, які в наші дні багатьма можуть бути віднесені до сфери «потойбічного», «демонічного» і т.п. Американський науковець фізик-теоретик Мітіо (Мічіо) Каку в своїх книгах «Фізика неможливого» і «Фізика майбутнього» наводить безліч прикладів, а саме – «те що зараз нам здається чимось міфічним і таємничим, цілком здатне стати буденністю через деякий, можливо і тривалий час. Такі явища як левітація, управління предметами без дотику до них, читання думок і інші подібні можливості, можуть стати доступними будь-якій людині.

Таким чином, **другий варіант** розуміння паранормального постає як досить яскраве втілення концепції гносеологічного оптимізму. В рамках даного трактування демаркаційна (розмежувальна) лінія між «*паранормальним*» і «*непаранормальним*» завжди є лінія плаваюча, рухлива, оскільки будь-яке паранормальне явище тут - всього лише ще не пізнана або не до кінця пізнана закономірність, яка рано чи пізно перейде в розряд звичного і повсякденного. Тоді і проявиться особлива, ще не відома грань об'єкта, і почнеться новий виток процесу пізнання, що виводитиме науку на наступний рівень (Т.Кун). Ми можемо вважати щось незрозумілим і спочатку припускати найрізноманітніші варіанти законів його функціонування. Але якщо вдасться створити аналог цього об'єкта, який зможе виявляти себе таким же способом як і оригінал, то ми з необхідністю повинні будемо зробити висновок, що повністю або майже повністю пізнали початкове явище. Саме цей принцип відтворення феномена паранормального в людській діяльності мається на увазі у другому варіанті трактуванні.

Третій варіант розуміння так само, як і другий, наділяє паранормальне об'єктивним характером, тобто незалежністю від людської свідомості, але при цьому відкидає можливість пізнання цих явищ. Тут паранормальне виступає наслідком таких причин, які не можуть бути пізнані істотою, що належить нашому світу, що характеризується цілком певним набором і певними значеннями фундаментальних констант (незмінностей).

В рамках даного підходу можна розглядати кілька версій, що відрізняються один від одного. Але вони будуть схожі як мінімум в одному: людина не здатна досягнути справжню природу паранормального, так як його свідомість може працювати лише за певною чітко окресленою і незмінною схемою.

Висловлене ще древніми філософами міркування, згідно з яким пізнання більшою мірою визначається природою того, хто пізнає, ніж природою пізнаваного, може бути застосовано до інших світів з іншими значеннями і іншим набором фундаментальних констант, та, ймовірно, звучатиме більш актуально. Рівень нашої впевненості в об'єктивності пізнання тут виявляється нижчим.

Отже, паранормальне теоретично може бути проявом активності, що йде з іншого світу. Гіпотеза множинності світів (всесвітів) передбачає існування величезної кількості областей суцього. Вони можуть мати різні фундаментальні характеристики, в кожній з яких живуть лише відповідним чином влаштовані організми.

До *«справжнього»* паранормального явища може відноситися одинична подія, виключення з правил, щось неповторне і невідтворюване. По суті це щось на зразок дива, порушення відомих законів природи або навіть будь-яких законів. Але якщо це так, *чи можна говорити, наприклад, про те, що у справжнього паранормального явища є якісь принципи, структура і т.п.?* Подібні прояви винятковості можна виявити інакше як шляхом порівняння подібних подій.

Виходячи з вищезазначеного можна сформулювати принципи *«істинної»* паранормальності, які всі впливають з положення про *«беззаконня і несхожість»* і по суті виступають лише поясненнями до нього:

- 1. Одиничність і неповторність;** *Прим.ред: Є повторювані непоодинокі АЯ*
- 2. «Випадання» з відомих законів і причинно-наслідкових зв'язків;**
- 3. Непередбачуваність;** *Прим.ред: Є циклічні умовно передбачувані АЯ, є людські здібності за проявом волі*
- 4. Майже нульова ймовірність;** *Прим.ред: Спекулятивний термін*
- 5. Безсубстанціальність.**

Одиничність і неповторність. Тут ми неминуче повертаємося до проблеми співвідношення одиничного і загального, що посилено обговорювалося в філософії починаючи з Середніх століть. По суті кожна подія одинична і неповторна. Але точно так само вірно і те, що події мають відому схожість. Можна, звичайно, запідозрити, що схожість (загальна) в речах є якась абстракція: *відкидаючи якісь якості, які в даному випадку представляються непотрібними, можна отримати що завгодно, наприклад, що людина і кишкова паличка в однаковій мірі є тваринами, а мавпа і зірка однаково ставляться до класу суцього (існуючого).* Під таким кутом зору проблема представляється нерозв'язною. Можна лише зауважити, як це стало ясно з часів *Арістотеля*, що тільки загальне (*необхідне, незмінне, що повторюється*) може бути предметом дослідження і знання: *«...знання про що б то ні було є знання загального»,* або: *«якщо крім одиничних речей нічого не існує, то і немає знання ні про що».*

«Випадання» з відомих законів і причинно-наслідкових зв'язків. Паранормальне має, якщо так можна висловитися, дуже сильно не вписуватися в рамки відомих законів природи. Воно повинно суперечити не одному і не двом положенням фізики, або значної її частини, або якимось найбільш фундаментальним підставам, таким як, наприклад, принцип збереження (*матерії, енергії і т.п.*). Іншими словами, воно як би має схилити до перебудови всієї будівлі науки про природу. Останнє при цьому не означає, що таке рестроювання відбудеться. Швидше навпаки: все залишиться на своїх місцях. Але протиріччя окремих положень, коли основи не будуть зачіпатися, призведе, ймовірно, лише до висновку, що ми зіткнулися з новим явищем, раніше не врахованим і вимушеним видозмінити деякі теорії приватного характеру. Як приклад істотних порушень відомих законів можна було б назвати *«полтергейст»*, або саморух предметів, що можна зрозуміти як раптова *«відмова»* другого закону термодинаміки.

Крім того, відомо, що тепло мимоволі переходить від теплого тіла до холодного, а не навпаки; що енергія руху теж мимоволі переходить в розсіяну теплову, а зворотнє явище ніби не спостерігається. Однак у разі неспрацьовування даного принципу має відбутися прямо протилежне: розсіяне тепло всередині тіла і в навколишньому просторі переходить в кінетичну енергію тіла, і воно само собою починає рух. На «чудову» (виняткову) природу паранормального так чи інакше вказують багато дослідників. *Прим.ред: є достатньо посилань про це*

Непередбачуваність і майже нульова ймовірність. Очікування і майже нульова ймовірність паранормальних явищ очевидна. Вона близька до нуля. Якби ми передбачали якусь подію, то це означало б, що по суті воно вже не є паранормальним, а стало звичайним. З цієї ж причини відносна частота таких подій в загальній послідовності природних змін повинна оцінюватися як майже нульова. Можна, правда, взяти відразу всю сукупність незвичайних важкопояснених явищ, які спостерігалися коли-небудь в минулому, і подивитися періодичність їх виникнення, географічний розподіл, а головне - супутні обставини. Подібні перевірки, що проводилися, наприклад, щодо так званих НЛЮ (непізнаних літаючих об'єктів), привели в кінцевому випадку - *тільки до розкриття всіякого роду випадків обману чуттєвого сприйняття, душевних розладів і відвертого шахрайства.*

Безсубстанціальність. Нерозкладних, неподільних подій, очевидно, не буває. Як відзначали ще древні скептики, будь-яка річ для зору - одне, для дотику - інше, для слуху - третє і т.д. Скептики, до речі кажучи, використовували це міркування як один з доводів проти можливості якого б то не було достовірного пізнання. Будь-яку подію також можна розкласти на деяку кількість дій (змін), які сприймаються різними способами. Паранормальне явище, очевидно, має відрізнитися від нормального тим, що безліч маленьких подій, з яких як би і складається велике паранормальне явище, насправді не вдається скріпити в єдине ціле інакше як саме зовнішнім чином - за місцем і часу. Ніякої іншої підстави під них підвести не виходить. Вони не перетворюються в цілісність з більш-менш ясними внутрішніми зв'язками. Звідси також впливає, що визнання події як паранормального буде сильно сприяти його «непоширеність», різка обмеженість у часі, просторі і внутрішня бідність. Наприклад, якщо ми зовсім недовго спостерігали на небі літаючий предмет неправильної форми, що видавав не дуже ясні звуки (*щодо яких немає навіть впевненості, що вони виходили саме звідти, де було зорове явище*) і т.д.

Картина такої події фактично розпадеться на ряд чуттєвих сприймань, об'єднанню яких буде перешкоджати їх убогість. Звідси легко може виникнути враження (*найчастіше, ймовірно, помилкове*), що ми мали справу з чимось, що випадає зі звичної дійсності.

Пізнання як предмет філософського або фундаментального аналізу. Розвиток методології - це одна зі сторін розвитку пізнання в цілому. Спочатку методологія ґрунтувалася на знаннях, які диктувала геометрія як наука, де містилися нормативні вказівки для вивчення реального світу. Потім методологія виступала як комплекс правил для вивчення всесвіту і перейшла у сферу філософії. Давньогрецькі філософи *Платон* і *Арістотель* розглядали методологію як логічну універсальну систему, засіб істинного пізнання.

Тривалий час проблеми методології не посідали належного місця в науці через механістичність або релігійність тих чи інших поглядів на світ. Зразком пізнання були принципи механіки, розроблені італійським вченим *Г. Галілеєм* і французьким науковцем *Р. Декартом*. Емпіризм протягом багатьох століть виступав вихідною позицією при розгляді всіх проблем.

Ідеалісти німецької класичної філософії *І. Кант* і *Г.В.Ф. Гегель* дали новий поштовх розвитку методології, спробували розглянути закономірності в самому мисленні: *сходження від конкретного до абстрактного, суперечності розвитку буття і мислення та ін.*

Усі досягнення минулого були опрацьовані у вигляді діалектичного методу пізнання реальної дійсності, в основу якого було покладено *зв'язок теорії і практики, принципи пізнаваності реального світу, детермінованості явищ, взаємодії зовнішнього і внутрішнього, об'єктивного і суб'єктивного*. *Прим.ред: Гіпотеза, експеримент і аналіз – зброя сучасної науки*

Діалектична логіка пізнання стала універсальним інструментом для всіх наук, при вивченні будь-яких проблем пізнання і практики. Діалектика як метод пізнання природи, суспільства і мислення, розглянута в єдності з логікою і теорією пізнання, є фундаментальним науковим принципом дослідження багатопланової і суперечної дійсності в усіх її проявах. Діалектичний підхід дає змогу обґрунтувати причинно-наслідкові зв'язки, процеси диференціації та інтеграції, постійну суперечність між сутністю і явищем, змістом і формою, об'єктивність в оцінюванні дійсності. Досвід і факти є джерелом, основою пізнання дійсності, а практика - критерієм істинності теорії. Діалектика як фундаментальний принцип і метод пізнання має величезну пояснювальну силу. Однак вона не підмінює конкретно-наукові методи, пов'язані зі специфікою досліджуваної сфери.

Діалектика виявляється в них і реалізується через них відповідно до вимог спадкоємності і не протиріччя в методології. Філософська методологія виконує два типи функцій. *По-перше*, вона виявляє сенс наукової діяльності та її взаємозв'язки з іншими сферами діяльності, тобто розглядає науку стосовно практики, суспільства, культури людини. Це - філософська проблематика. Методологія не є особливим розділом філософії: методологічні функції щодо спеціальних наук виконує філософія в цілому. *По-друге*, методологія вирішує завдання вдосконалення, оптимізації наукової діяльності, виходячи за межі філософії, хоча й спирається на розроблені нею світоглядні й загальнометодологічні орієнтири та постулати.

Отже, фундаментальні принципи базуються на узагальнюючих, філософських положеннях, що відбивають найсуттєвіші властивості об'єктивної дійсності і свідомості з урахуванням досвіду, набутого в процесі пізнавальної діяльності людини. До них належать принципи діалектики, що відбивають взаємозумовлений і суперечливий розвиток явищ дійсності, детермінізму – об'єктивної причинної зумовленості явищ, ізоморфізму - відношень об'єктів, що відбивають тотожність їх побудови та ін. *Прим.ред: Рубцов і Урсул давно і фундаментально розглянули ці проблеми*

Філософів завжди хвилювала проблема пізнавального ставлення людини до дійсності. Вони шукали відповіді на питання: *які закономірності пізнавальної діяльності людини; які її можливості та здібності; які передумови, засоби та форми пізнання; які умови й критерії його істинності й достовірності*. Але головними у філософії були і є питання про відношення знання про світ до власне світу, *чи спроможна наша свідомість (мислення, відчуття, уявлення) давати адекватне відображення дійсності?*

Інша заявлена в рамках **третього варіанту** можливість полягає в тлумаченні паранормального як події, винятковості якого не дозволяє позитивно підвести його під загальне поняття. До цього схиляє вже сам термін, оскільки «*паранормальне*» означає не що інше, як те «*що виходить за межі норми*». **Норма** в перекладі з латині - «*косинець*» (кутова лінійка), «*правило*», «*зразок*». Перше специфічне значення тут, очевидно, не підходить. **Пара** - це надзвичайно багатозначний грецький прийменник, в деяких випадках виражає протиріччя очікуваному, невідповідність чогось, відступ від мети і істини, відхилення.

У перекладі з грецької приставка "*пара*", означає "*близько*". Тобто дає підстави вважати, що подібні явища в житті не тільки можуть мати місце, але і якесь пояснення, обґрунтованість, доказовість. "*Пара*" не вказує на неіснування, а лише на виділення в окрему групу - *фактів, явищ, феноменів*.

Парапсихологія – це галузь психології, яка досліджує та вивчає в основному:

- форми чутливості, що забезпечують способи прийому інформації, які не можна пояснити діяльністю окремих органів чуття;

- відповідні форми впливу живої істоти на фізичні явища, що відбуваються поза організмом, без сприяння м'язових зусиль (*бажанням, уявним впливом і т.п.*).

Поряд з поняттям "парапсихологія" вживаються також поняття "психотроніка", "біоінформація", "біоінтроскопія" та інші. Більшість сучасних парапсихологів виділяють наступні типи форм чуттєвості:

- **телепатія** – це гіпотетичне психологічне явище передавання на відстані думок, почуттів однієї людини іншій (*індуктором і реципієнтом*) без задіяння відомих органів чуття, слів, письмових знаків або інших сигналів;

- **ясновидіння** - це здатність отримувати знання без використання звичайних каналів сприйняття інформації чи раціонального мислення. Розглядається парапсихологією як передбачення явищ, їх розпізнавання на відстані, у випадку **спіритуалізму** — з допомогою духів. На відміну від телепатії, ясновидінням отримується інформація про фізичні чи фізіологічні явища й процеси, але не психічні;

- **передбачення (гороскопи)** - це окремий випадок ясновидіння, до якого відноситься передбачення майбутніх подій;

- **лозоходство (називається також біофізичним ефектом)** – це група парапсихологічних практик, яка декларує можливість виявлення прихованих предметів, зазвичай розташованих під землею, таких як порожнини, джерела води, поклади корисних копалин, «геопатогенні зони», «лінії магічної сили» і т.п., за допомогою індикатора (*лози, спеціальної рамки, гнутого металевого дроту, маятника чи інших пристосувань*);

- **парадіагностика** – це постановка медичного діагнозу без контакту з хворим, на підставі ясновидіння.

Всі ці види чутливості часто об'єднуються поняттям екстрасенсорного сприйняття. У парапсихології є також класифікація форм практичних дій на зовнішні фізичні явища, а саме:

- **психокінез** - це термін парапсихології, що позначає здатність людей одним зусиллям думки переміщувати навколишні предмети чи змінювати фізичні об'єкти (*наприклад, вплив на нормальну електричну активність рослини, та становище в просторі різних предметів*);

- **парамедицина (нетрадиційна або народна медицина)** - це область альтернативної медицини, яка суміжна з парапсихологією, що включає різноманітні ненаукові методи лікування (*наприклад, лікування травами, рослинними отрутами і т.д.*), що не мають пояснення.

У європейській культурі парапсихологія, як напрям систематичних досліджень і спостережень виникла в 1882 році, коли у м. Лондоні (Великобританія) було організовано "Суспільство для вивчення психічних явищ", що існує і нині. З тих пір в багатьох країнах створювалися, а потім розпадалися численні аналогічні організації. За підрахунками парапсихологів на початку 1970-х років в 30-ти країнах світу існувало більше 240 лабораторій і суспільств (*більшість - в США*). Багато з них об'єднує Міжнародна парапсихологічна організація (*Нью-Йорк*). Парапсихологічні дослідження в невеликому обсязі виконуються в ряді університетів (*переважно приватних*) США і інших науково-дослідних центрах, що фінансуються державою і великими фірмами. У 1969 році Американська асоціація сприяння науці, що об'єднує різні наукові товариства, прийняла в число членів Американську парапсихологічну асоціацію. Дослідження з парапсихології, як правило, публікуються в спеціальних журналах, що виходять в країнах, видаються монографії, публікуються підсумки конференцій симпозіумів по парапсихології.

В СРСР, починаючи з 1920-х років, в м. Ленінграді (*Росія*), учень *В.М. Бехтерева, Л.Л. Васильєв*, виробляв дослідження в області *телепатії і ясновидіння*.

У 1965 році організована секція біоінформації при Московському правлінні Науково-технічного товариства радіотехніки і електрозв'язку ім. Ф.С. Попова У 1967 році створено секцію технічної парапсихології при Центральному правлінні Науково-технічного товариства приладобудівної промисловості.

Великий вплив на парапсихологічні методи надав приплив інженерів і фізиків, які принесли в парапсихологію свої методи дослідження. Деякі приватні методи дослідження, які використовуються в парапсихології, хоча і не розкривають природи парапсихологічних феноменів, іноді виявляються корисними для психофізіології та експериментальної психології.

Невідтворюваність явищ пояснюється парапсихологами посиленнями на своєрідність парапсихологічних феноменів: вони виникають при особливих станах психіки їх нелегко викликати, вони вкрай нестійкі і можуть зникнути, як тільки будь-які зовнішні або внутрішні умови виявляються для них несприятливими. У цьому головна трудність в інтерпретації парапсихологічних явищ.

Теоретична основа полягає в тому, що об'єднується поняттям парапсихологія, тому потрібно розрізняти з одного боку, уявні рекламовані містиками і шарлатанами "надприродні" феномени, а з іншого боку - явища, реально існуючі, але які ще не отримали задовільного наукового і фізичного пояснення. Вивчення останніх ведеться в психологічних, фізіологічних, біофізичних та інших відповідних наукових установах.

Список загадкового, таємного, нез'ясовного, позамежного, паранормального великий, тому сторінки даної статті не дозволяють всі їх перерахувати і прокоментувати. Однак протягом більше десяти років я стежу за подібного роду повідомленнями і інформацією, фіксую, вивчаю та аналізую їх. *Прим.ред: Особистий досвід автора має бути розкритий*

Паранормальні явища людської психіки: парадокси та закономірності. Світ людей з їх вражаючою психікою надзвичайно різноманітний і не перестає вражати нас все новими загадками, дуже часто бентежущими. Головна їхня особливість у тому, що спроби знайти їх хоч якесь пояснення призводять до результатів, які з великими труднощами укладаються у рамки сучасних знань. Звичайно, багато чого ще не відомо науці. Але з іншого боку, можливо, що класичні методи досліджень не в змозі відповісти на всі різноманіття форм життя, в тому числі і такої складної та інтригуючої, якою є діяльність людського мозку. Досить вдумливий аналіз цих питань вказує на те, як багато ще потрібно зробити, щоб прогнозувати свою свідомість на майбутнє, визначати стосунки з близькими, друзями, співробітниками. Досить вдумливий аналіз цих питань вказує на те, як багато ще потрібно зробити, щоб прогнозувати свою свідомість на майбутнє, визначати стосунки з близькими, друзями, співробітниками.

Знайоме всім бажання знати майбутнє, очевидно, від самого початку властиве людині. Вивчення міфів, легенд, письмових джерел може привести до думки, що людство здавна було в близьких відносинах з часом, вміло долати труднощі в пізнанні майбутнього. *Чи так це насправді? Можливо, людство раніше володіло навичками і знаннями, в даний час втраченими і в масі нині не відтворюваними? З чим ми стикаємося в прогнозах? З кінцевим результатом і метою функціонування живої матерії або з побічним ефектом? З нормою або патологією? З високим професіоналізмом або з рідкісним природним даром? Які фізіологічні, космічні та психічні шаблі цієї здатності? Саме на ці та на ряд ще багатьох інших питань шукає відповіді парапсихологія.*

Чи не пошукати причину спостережуваного, наприклад, в тому, що анатомічна, фізіологічна і функціональна організація земного життя відбувалася на тлі існування тих форм часу - минулого, сьогодення і майбутнього. Адже тільки організм, який вписується в їх жорсткі рамки, міг розраховувати на прихильність природи.

Спостереження за біосистемами можуть переконувати людей в існуванні вражаючої здатності живої матерії, що виявляється у формі поточних станів або дій, корельованих з майбутніми критичними для організмів екстремальними ситуаціями і станами середовища. Аналіз приводить до думки про захисний характер подібних здібностей

біосистем, що підвищують шанси на виживання останніх. Але ось парадокс, потужний натиск на атомно-космічні бастіони зовнішнього фізичного світу не зробив більш доступними пізнання самої «людини», його внутрішнього світу.

І в міру того, як жорсткий прес науково-технічного прогресу виживає з вершителя проривів все, що можна (*і навіть те, що не можна*), посилюється увага до кордонів можливостей людини. *Чи існує телепатія - передача думки на відстані? Чи можливий телекінез - переміщення предметів без дотику до них рук людини - чи ні? Чи здатна людина передбачити майбутнє? У чому суть дару цілительства руками?* Інтерес до феноменальних особливостей психіки шириться в міру того, як багато з вчорашніх чудес, що дійшли до нас з "золотого століття" фізичних медіумів, стають фактами зрозумілими наукою. *Прим.ред: Правда! Але треба посилення*

Втім, в гіпотезах немає недоліків. В одних говориться, «що в людині "дрімають" в очікуванні свого часу такі ділянки мозку, які досі взагалі не працювали в повну силу, бо резервовані природою для майбутнього, і через це, ми ще не знаємо справжніх наших можливостей та здібностей. В інших стверджується, що у предків людини були "сильніші" рецептори, більш розвинена інтуїція. По-третє, робиться спроба поглянути на паранормальні, аномальні явища з точки зору досягнень "століття проривів". По-четверте, все просто заперечується». Словом існують різні гіпотези з різних сторін. Тому у людей час від часу виникають цілком логічні роздуми: «чим є паранормальне, аномальне явище, це: феномен чи містика? Фокус або наука? Трюк або фізична реальність?». Зрозумілим є одне: питань поки що більше, ніж відповідей. Але, залишається одна з незмінних особливостей людини - це потреба вірити в таємниче диво.

Транзакційний аналіз психіки людини. Транзакційний (транзакційний, транзактний) аналіз - це науковий напрямок, який вивчає глибинні процеси нашої психіки. Величезну роль у цьому відіграє дослідження підсвідомого. Багато дослідників як З. Фрейд, К.Г. Юнг, вивчали свідомість і несвідоме. Хочеться звернути увагу читачів на те, що транзакційний аналіз не тільки вивчає підсвідоме, а й містичні стани свідомості: містичний досвід, містичні переживання, містичну особу, шаманізм, змінені стани свідомості, трансів стани. Аналіз цих станів просто необхідний для просування психології вперед. У деяких людей є схильність (трансферність) до містичного досвіду, а в інших ні. Сутність теоретичних уявлень тут така: джерела, детермінанти людської поведінки і джерела психологічних проблем знаходяться за межами індивідуального, прижиттєвого досвіду. Людина, з його прижиттєво сформованою психікою, досвідом, якостями, за традицією позначається як "persona" (персона). «Персона» - це візитна картка "Я", це та частина нашої особи, яку ми показуємо світу, якими ми хочемо бути в очах інших людей. Персона включає і типові для нас ролі, стиль поведінки і одяг, манеру говорити, мислити, одягатися, це характер, соціальна роль, здатність самовиражатися у суспільстві. Цим "позначенням" є по концепції містиків - нестворена частка людини, єдиносущна Богу; в філософії веданти - атман; у К.Г. Юнга - архетипи (прототипи) колективного несвідомого, яке є відображенням досвіду попередніх поколінь (центральне місце серед архетипів К.Г. Юнг відводив архетипу "самість" як потенційному центру особистості). Теорія транзакційного аналізу виникла вже давно. Після розвалу СРСР життя змінилося, почалася гласність, демократія. Назовні вийшли різні містичні вчення. На це все звернула увагу ще трансперсональна психологія, яка досліджує трансперсональний досвід і трансперсональні переживання, змінені стани свідомості і релігійний досвід, поєднуючи сучасні психологічні концепції, теорії та методи з традиційними духовними практиками Сходу і Заходу. Одна з особливостей сучасних ЗМІ (засобів масової інформації) - це збільшення числа публікацій містичного характеру. Зі збільшенням числа таких публікацій почалося збільшення числа містичних захворювань пов'язані з психосоматикою, особливостями емоційно-особистісного реагування. Порушення здоров'я у цих випадках зумовлюється відповідними особливостями поведінки людини, що витікають з певних рис особистості і її переживань. Для початку

слід розібратися та з'ясувати, чому людей так приваблює все містичне і незрозуміле, як на чиюсь думку.

Починаючи з радянського союзу, коли заборонялося займатися різними роду аномаліями, заохочувався так званий "обивательський" світогляд – «роби як всі, вискочок і вільнодумців не любили, їх намагалися залучити до порядку».

Транзакційний аналіз не тільки вирішує проблеми пов'язані з містикою, дана концепція має широке значення, даний метод може застосовуватися у вирішенні сімейних, особистих, міжособистісних проблем і т.д. За допомогою фантазій у людини відкривається шлях до прихованого «Я», в якому і лежать відповіді на багато питань. Світогляд дуже важливий для транзакційного аналізу, воно має величезне значення для всієї терапевтичної та консультативної роботи. Світогляд людини - це його розуміння сенсу в житті, яке місце він займає в світі, які у нього можливості і перспективи. Іноді зустрічаються люди з особливим світоглядом не таким як у всіх - таку людину можна назвати "містичною" звідси і термін «*містична особистість*». Завдяки сучасній ситуації і тяги до всього незвичайного надприродного і містичного, на мою думку, потрібно якимось чином проаналізувати такий "*особливий світогляд*", зрозуміти чому у людини воно виникло, як воно проявляється, які особистісні проблеми несе. Одна з важливих особистісних проблем яка виникає у «*містичних особистостей*» - це проблема нерозуміння і неприйняття суспільством, тобто виникає проблема адаптації в суспільстві такої людини, він особливий і не такий як усі. Це основна проблема, якою повинен займатися транзакційний аналіз, а саме, *допомогти людині проаналізувати себе, розібратися в собі, зрозуміти свої позитивні і негативні сторони, облаштуватися в особистому житті і т.д., ось основне завдання транзакційного аналізу.*

Один з основних напрямків в транзакційному аналізі - це дослідження «*містичної особистості*», який спирається на концепції аналітичної психології *К.Г. Юнга* і *трансперсональної психології*, зокрема поглядах психолога *Еріха Нойманна* «*Людина містична*» так і класифікації трансперсональних переживань у відповідності до поглядів американського психолога та психіатра *Станіслава Грофу*.

Еріх Нойманн у своїй статті «*Людина містична*» пише: "Нашу проблему можна сформулювати наступним чином: в якій мірі містичне є властиве людині явище, а в якій мірі сама людина є людиною містичною (*homo mysticus*)? У той же час для «*містичної особистості*» має величезне значення трансперсональні, містичні переживання і містичний досвід.

Ще одне важливе значення в транзакційному аналізі - це вивчення глибинних структур психіки людини, головний термін в ньому «*підсвідомість*». Сам термін «*несвідоме*» позначає несвідомі дії або автоматичні дії, які не несуть за собою ніяких глибинних шарів психіки про які писали Зігмунд Фрейд, Карл Юнг, а потім і Станіслав Гроф, включив її в свою нову картографію несвідомого.

Скоріш за все «*несвідоме*» - *це автоматичні дії, які людина в даний момент часу не усвідомлює в результаті навчання і виробленої дії.* Хорошим прикладом може послужити наша хода. Ми не усвідомлюємо як ми ходимо, яку ногу ставимо в перед тобто діємо «*несвідомо*» - автоматично.

Методи дослідження в транзакційному аналізі. Як в будь-якому науковому напрямку дуже важливо якими методами користується дослідник, особливо той хто намагається розробити нову концепцію. І так для дослідження в транзакційному аналізі будуть використані чотири методи:

- 1. Метод спостереження;**
- 2. Фентезітерапія;**
- 3. Метод бесіди;**
- 4. Психологічні тести, зокрема *SPQ-74* (на виразність шизотипічних рис людини) і *TCI-125* (на структуру характеру та темпераменту).**

Метод спостереження. Завданням методу спостереження є пізнання якісних особливостей досліджуваних психічних процесів і розкриття закономірних зв'язків і відносин між ними. Його основу складає безпосереднє сприйняття дослідником об'єктивних проявів досліджуваних психічних процесів у відповідних видах діяльності. Найхарактернішою рисою методу спостереження є те, що він дозволяє вивчити досліджуване явище безпосередньо в його природних умовах, так, як це явище протікає в дійсному житті. Метод спостереження виключає використання будь-яких прийомів, які могли б внести зміни або порушення в природний хід досліджуваних явищ. Завдяки цьому метод спостереження дозволяє пізнати досліджуване явище у всій повноті і життєвій правдивості його якісних особливостей. Цей метод незамінний при вирішенні задачі опису явищ; коли ж він використовується в цілях пояснення або тлумачення явищ, він вирішує ці завдання шляхом зіставлення та аналізу безпосередньо спостережуваних життєвих фактів. Предметом об'єктивного спостереження в психології є не безпосередні суб'єктивні психічні переживання, а їх прояви у вчинках і в поведінці людини, в його мові і діяльності. Між об'єктивною спостережувальною діяльністю людини і його суб'єктивними психічними переживаннями є закономірний зв'язок, завдяки чому, спостерігаючи поведінку, можна робити цілком обгрунтовані висновки про відповідні психічні процеси. Основні особливості методу спостереження можуть бути зрозумілі з розгляду наступного прикладу. При дослідженні психологічних особливостей мислення в процесі участі випробовуваного в різних громадських заходах (*конференціях, семінарах, містичних громадах*), дослідник відвідує різні *конференції, семінари, містичні суспільства*, тобто там де можуть збиратися потенційні «*містичні особистості*», проводить систематичні спостереження за ними, експерименти, і збирає матеріал, який дозволив би відповісти на поставлене в дослідженні питання.

Фентезітерапія. Метод *фентезітерапії* (буквально перекладається як: «лікування фантазією») заснований на *казкотерапії*, і яка відноситься до видів *арт-терапії*, котра є одним з напрямків психотерапії та психологічної корекції. Термін «*арт-терапія*» (буквально перекладається як: «лікування мистецтвом») ввів у вживання британський художник *Адріан Хілл* в 1938 році при описі своєї роботи з туберкульозними хворими в санаторіях. Ці методи були застосовані в США в роботі з дітьми, вивезеними з нацистських таборів під час Другої світової війни. На початку свого розвитку арт-терапія відображала психоаналітичні погляди австрійського психолога, психіатра *З. Фрейда* і швейцарського психіатра *К.Г. Юнга*, за якими кінцевий продукт художньої діяльності клієнта (будь-то *малюнок, скульптура, інсталяція тощо*) висловлює його неусвідомлені психічні процеси. *Фентезітерапія* – це метод, який використовує в транзакційному аналізі *містичну* і *фантастичну* форму для інтеграції особистості, розвитку творчих здібностей, розширення свідомості, вдосконалення взаємодії з навколишнім світом. *Фентезітерапія* - це напрямок практичної психології, який, використовуючи метафоричні ресурси фантастичного містичного, надприродного, дозволяє людям розвинути самосвідомість, стати самими собою, і побудувати особливі довірчі, близькі стосунки з оточуючими. *По-перше*, історії про містичне або надприродне завжди служили засобом зустрічі її слухача або читача з самим собою, тому що метафора, що лежить в основі містичного виступала не тільки "*чарівним дзеркалом*" реального світу, але - в першу чергу - його власним, прихованим, ще не усвідомленим внутрішнім світом. *По-друге*, націленість фентезітерапії на розвиток самосвідомості людини, яка визначається сутністю містичного, забезпечує як контакт з самим собою, так і контакт з іншими. Надприродна метафора в силу притаманних їй особливих властивостей виявляється способом побудови взаєморозуміння між людьми. *По-третє*, в історіях про фантастичне відсутні прямо виражені моральні повчання або рекомендації, засвоєння необхідних моделей поведінки і реагування, нових знань про себе і світ відбувається непомітно, поволі. Фентезітерапія зазвичай виконує три функції: *аналітичну, терапевтичну (корекційну) і прогностичну*.

Фентезітерапію можна застосовувати як і дітям так і дорослим. Через сприйняття фантастичних історій відбувається виховання, розвиток внутрішнього світу, лікування душі, даються знання про закони життя і способи прояву творчої сили і кмітливості, а також можливості краще пізнати і зрозуміти самого себе.

Метод бесіди. Бесіда, яка також реалізується на основі вироблених взаємин між людьми, орієнтована, перш за все, на особистість іншої людини. У ній важливі не стільки універсальні властивості, наявні у всіх, скільки індивідуально-психологічні особливості людини. Метод бесіди, як дослідницька процедура, заснований на зборі та аналізі словесних висловлювань піддослідних. При адекватному його використанні він дозволяє виявляти індивідуально-психологічні особливості «містичної особистості»: *схильності, інтереси, смаки, відношення до життєвих фактів і явищ, іншим людям, ставлення до себе*. Бесіда як психологічний метод передбачає пряме або непряме, усне або письмове отримання від досліджуваного відомостей про його діяльність, в яких об'єктивуються властиві йому психологічні особливості. Найчастіше проводиться в питально-відповідній формі, коли психолог у відносно вільній манері задає питання, які і визначають хід бесіди, задаючи її ключові точки. Особливо важливу роль при організації бесіди відіграють невербальні повідомлення (*інтонації, жести, міміка, рухливість та ін.*). В силу цього в ряді психотерапевтичних методів бесіда спеціально розгортається навколо подібних повідомлень, найчастіше неусвідомлюваних самим *індивідом*, який їх проявляє.

Психологічні тести. Психологічний тест по суті є об'єктивним і стандартизованим вимірюванням вибірки поведінки. Тест - це стандартизоване, часто обмежене в часі випробування, призначене для встановлення кількісних і якісних індивідуально-психологічних відмінностей. Під тестом розуміється специфічний інструмент для оцінювання психологічних якостей особистості. Він складається із сукупності завдань або питань, пропонованих в стандартних умовах і призначених для виявлення часткових типів поведінки або відхилень.

Всі визначення містять наступні загальні моменти:

- **по-перше**, тест - це один з методів вимірювання в психодіагностиці поряд з такими, як проєктивні методи, стандартизовані самозвіти, інтерв'ю, апаратурні методи і ін.;
- **по-друге**, це метод вимірювання властивостей особистості і особливостей інтелекту;
- **по-третє**, це метод вимірювання, який характеризується високим ступенем об'єктивності, надійності та валідності.

Аналіз понять та спостережень, які пов'язують з аномальними явищами (надприродними істотами, спіритипами, феноменом НЛО (непізнаного літаючого об'єкту) тощо). Спіритип - це духовні образи, які включають в себе міфологічні і езотеричні символічні утворення. Спіритип як образ може також проявлятися в галюцинаціях. Спіритипи проявляються при змінених станах свідомості і трансових станах. У сучасному світі, постає величезний інтерес громадськості до НЛО (непізнаного літаючого об'єкту), інопланетян, надлюдських істот. Психіатр К.Г. Юнг вже почав розглядати містичні образи в своїй книзі НЛО: «Сучасний міф про речі які спостерігаються в небі» і «Про психологію і патологію так званих окультних явищ». К. Юнг каже, що ці явища можна називати окультними, але часто вони виступають як демонстрація патологічних або істеричних психологічних станів.

У сучасній уфології (назва дослідницького напрямку, що займається вивченням феномену НЛО і пов'язаних з ним феноменів (зокрема: контакти з енлонавтами і викрадення останніми, уявне спілкування з інопланетянами (контактерство)), ніяких доказів існування інопланетян (прибульців) та НЛО, якщо можна їх так назвати, що прилітають до нас з інших планет, або з інших галактик, чи з паралельних світів, так до сих пір і не знайдено. Ні в однієї людини, що займається уфологією, станом на зараз немає підтверджуючих залишків інопланетного корабля, ПБІ (позаземної біологічної істоти),

інших вагомих доказів. Багато повідомлень нібито про НЛО, коли їх починаєш перевіряти та аналізувати, виявлялися або містифікацією, чи чиеюсь спробою пожартувати, або їх не було зовсім, чи це були зрозумілі наукою явища. Ось, як пояснюється походження інопланетян в підручнику з суспільствознавства за 1994 рік «Міфологічна свідомість спрямовується в космос не тільки зі страху, а й з надією на світовий розум на контакти з ним. І ось з'являється міфологія про космічних прибульців, про втручання надлюдських сил в світ, який опинявся непридатним для людини і перед яким сама людина безсила. Однак все може змінитися в одну мить і відкрити шлях до визнання сприйняття містичних, таємничих потойбічних сил».

У прагматичному ХХ столітті ідея потойбічного світу оригінальним чином трансформувалася в легенду, міф про існування інших вимірювань, який отримав широке ходіння в фантастичній літературі і кінопродукції. А ідея диявола, відповідно, знайшла вираження в міфі про інопланетян: *«часто володіють невідомою або ж явно демонічною сутністю (і, отже, цілями)»*. Сама ж віра в існування іншого світу, паралельного (або перпендикулярного) нашому - це така ж віра в світ потойбічний, наповнений диявольськими істотами і який має сенс у стражданні. Загадкова фігура інопланетянина як якоїсь вищої всезнаючої і магічної істоти, яка ніде явно себе не виявляє, жодних вимог не висуває, вільно мандрує по часу і володіє даром передбачення і вселення (фізичного або ж психічного) в людей, - змушує багатьох під іншим кутом переглядати історію людства як таку, що *«начебто»* керування світовими процесами відбуваються ззовні. Під цю характеристику підходять всі, хто відрізняється від інших, починаючи з тих, хто володів таємничими і засекреченими знаннями єгипетських жерців до великих пророків, а згодом - середньовічних відьом, віщунів укупі з самим Нострадамусом. Боротьба з ними - це боротьба з усім невідомим і незрозумілим, боротьба з ірраціональним і незбагненим - тим самим іншим, яка завжди лякала і водночас вабила до себе людину. Якщо в цьому плані переглянути численні розповіді начебто *"викрадених інопланетянами"* людей з докладним описом їх перебування в іншому світі, - то вони представляються прямою трансформацією середньовічних *"бачень"* про відвідини потойбічного царства. Людина шукає розради в розширенні тимчасових і просторових меж свого існування - і знаходить його. Люди, які втратили віру в щось, знаходять її в чомусь іншому (*раціональна заміна ірраціонального*), а сакральний простір вироджується в поняття іншого вимірювання, чужого і ворожого, але реального і раціонального.

Повідомлення про НЛО сприймаються багатьма, насамперед, як якась *розповідь*, яка багаторазово переказувалася і повторювалася в самих різних регіонах земної кулі. Більш того, спочатку розповіді ці приходили зі Сполучених Штатів Америки, країни *"необмежених можливостей"* та наукової фантастики. Розповіді ці, однак, істотно відрізняються від звичайних чуток тим, що по мірі своєї виразності наближаються до видінь; можливо навіть, що вони цілком складаються з видінь і підтримуються ними. *Практично всі розповіді, анкети, відомості про спостереження НЛО відрізняються не тільки неправдоподібністю, але і явною невідповідністю законам фізики.* Тому багато людей мають право думати, вважати, що мова йде не більше ніж про чутки, міражі, вигадки, брехню, жарти, або нерозуміння того чи іншого випадку (*події*), що відбувається в силу відсутності чи недостатності необхідних знань, або психічних розладів.

Клінічна психопатологія та оцінка особистісної або поведінкової проблеми (психічного розладу) людини. Психопатологія - це розділ психіатрії та клінічної психології, що вивчає загальні закономірності і природу психічних розладів з точки зору медицини й психології.

Метою клініко-психологічного дослідження є психологічна оцінку особистісної або поведінкової проблеми (*психічного розладу*) для подальшого прийняття рішення про способи надання професійної допомоги.

Основними завданнями проведення клініко-психологічного дослідження є:

- диференціальна діагностика порушень психічної діяльності;

- аналіз структури і встановлення ступеня психічних порушень;
- визначення рівня психічного розвитку пацієнта (*клієнта*), характеристик його (*її*) особистості;
- оцінка динаміки психічних порушень у часі;
- рішення експертних завдань.

Сьогодні серед звичайних людей, так званих очевидців аномальних проявів та тих, хто досліджує аномальні явища, можуть бути присутні люди, які страждають *психічними розладами та захворюваннями*. **Чому вони виникають?** Спочатку розберемося, що ж таке психічний розлад. *Психічний розлад* - це порушення психіки і психічних процесів, в слідстві чого змінюється поведінки людини.

Психічне захворювання - це, насамперед захворювання, тобто стан, що має у своїй основі певні зміни в обміні речовин (*метаболізмі*), у нервовій системі людини. При відсутності адекватного лікування ці зміни можуть підсилюватися і призводити до незворотних змін психіки. Деякі дослідники вважають, що такі розлади починають проявлятися після того, як людина вже зайнялася аномальними явищами і вивчала її протягом певного часу. Це можна пояснити тим, що особистість почала змінюватися в слідстві впливу на неї «*містерії*», такий вплив виявився сильним, що психіка людини не витримала навантаження. Особливо ймовірно отримати такий розлад досліднику в поєднанні «*уфолог-контактер*» (*тобто людина стала займатися уфологією після начебто контакту з НЛО*) у таких людей найбільша ймовірність втратити почуття реальності, в слідстві чого настає психічний розлад.

Яким же психічним розладом є ймовірність захворіти дослідникам аномальних явищ? Найчастіше - це шизофренія (раніше – «*деменція прекокс*»-передчасне недоумство).

Отже, що ж таке *шизофренія*? *Шизофренія* - це ендогенне поліморфне психічне захворювання, що протікає хронічно у вигляді психічних нападів, розладів, або безперервно і призводить до характерних змін особистості. До шизофренії відносять *гебефренію, кататонію і параноїдну шизофренію*. З останньої частина дослідників виділяють *параною*, як психоз, принципово відмінний від шизофренії (*зв'язністю і послідовністю мислення при побудові складної внутрішньо несуперечливої маячної системи*). Шизофренія поки ще до кінця не вивчена. Основні негативні симптоми шизофренії є: *зорові та слухові галюцинації, марення (маячення), параною, манія, розщеплення психічної діяльності (розірваність мислення й мови, амбівалентність), емоційно – вольове збіднення особистості, аутизм*.

Російський уфолог, кандидат технічних наук *В.Г. Ажажа* описав так зване патологічне прагнення до дослідженню НЛО, яке назвав *уфоманією*. Симптоми проявляються у вигляді віри в те, що високорозвинені істоти з позаземного простору послані *Богом*, щоб направляти еволюційний розвиток людства, тобто *уфоманія* по *В.Г. Ажажа* - це болюча віра в спасіння, що нібито йде від гіпотетичних інопланетян. Психічний розлад може виникати в слідстві заняття містикією, аномалістикією, уфологією.

Симптоми можуть бути такими:

- патологічна віра в аномальні явища і вищий розум;
- істерія, агресивність, конфліктність, активне нав'язування своїх поглядів;
- відхід від реальності;
- бажання непомітно вийти на контакт з вищим розумом;
- помилковий телепатичний контакт з НЛО пов'язаний з психічним розладом;
- релігійна віра в НЛО.

Висновки. Отже, на підставі вищевикладеного можна прийти до висновку, що керуючись логікою можна зауважити, що, «*якщо існує наша планета на якій вирує життя, отже, цілком можливо, що десь існують інші світи та цивілізації де є життя*». *Прим.ред: Розгляд НЛО або містифікація або позаземна цивілізація – вузький.* це лише питання часу

і нашої готовності до можливих змін. Щоб здійснити ривок вперед, держава повинна розвивати всі галузі науки.

Людя́м на нашій планеті, слід постійно розвиватися і удосконалювати свої можливості та ефективно реагувати на нові виклики. Слід пам'ятати, що великі здобутки потребують великих затрат та сил.

Список використаних джерел:

1. Арістотель. 1975. Метафізика // Арістотель. Твори: в 4 т. М.: Думка. Т. С. 63-448.
2. Афшорді Н., Манн Р., Пурхасан Р. 2014. Чорна діра на початку часу // Світ науки. № 10. С. 6-14.
3. Боецій. 1990. Втіха філософією // Боецій. «Втіха філософією» і інші трактати. М.: Наука. С. 190-290.
4. Вітгенштейн Л. 2005. Логіко-філософський трактат // Л. Вітгенштейн. Вибрані роботи. М.: Територія майбутнього. С. 14-221.
5. Кабардин О.Ф. 2005. Історія фізики та розвиток уявлень про світ. М.: АСТ: Астрель: Транзиткнига. 318 с.
6. Каку М. 2013. Фізика майбутнього. М.: Альпина нон-фікшн. 584 с.
7. Каку М. 2014. Фізика неможливого. М.: Альпина нон-фікшн. 456 с.
8. Карнап Р. 1971. Філософські підстави фізики. Введення в філософію науки. М.: Прогрес. 390 с.
9. Лем С. 1990. Про надчуттєве пізнання // С. Лем. Маска. Не тільки фантастика. М.: Наука. С. 260-283.
10. Науковий щорічник ІФП УрО РАН. Три погляди на проблему паранормального. 2015. Том 15. Вип. 4.
11. Оберг Дж. 1978. Невідомі літаючі об'єкти: спроба наукового підходу // Наука і життя. № 8. С. 70-75.
12. Секст Емпірика. 1976. Три книги Пірронових положень // Секст Емпірика. Твори: в 2 т. М.: Думка. Т. 2. С. 207-380.
13. Скоморохів М.В. 2013. Основні етапи вивчення псі-явищ // Укр. Челяб. держ. ун-ту. № 13 (304). С. 127-133.
14. Сміт Дж. 2011. Псевдонаука і паранормальні явища: Критичний погляд. М.: Альпина нон-фікшн. 566 с.
15. Шоркин А.Д. 2009. Особливості сучасних констеляцій наукового і паранаукового знання // Учений. зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В.І. Вернадського. Т. 22 (61), № 2. С. 3-14.
16. Irwin H.J. 1993. Belief in the Paranormal: A Review of the Empirical Literature // The Journal of the American Society for Psychical Research. Vol. 97, № 1. P. 1-39.
17. Kennedy J.E. 2004. The Roles of Religion, Spirituality, and Genetics in Paranormal Beliefs // Skeptical Inquirer. Vol. 28, № 2. P. 39-42.
18. Lamont P. 2007. Paranormal Belief and the Avowal of Prior Scepticism // Theory & Psychology. Vol. 17 (5). P. 681-696.
19. Martin M. 1994. Pseudoscience, the Paranormal, and Science Education // Science & Education. № 3. P. 357-371.
20. http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/4%20KURS/4/1/08H2R8_1.htm
21. <https://socratify.net/quotes/artur-shopengauer/15956>.
22. Аун: Синтез Містичних навчань Заходу і Сходу № 4 - Санкт Петербург. ІМА-прес, 1990 р.
23. Байкушев С. Серйозно про надприродне М.: Думка. 1991
24. Велика Радянська Енциклопедія, вид. 3, т. 19, в., Вид. "Радянська Енциклопедія". 1975.
25. Васильєв Л. Л. Таємничі явища людської психіки, 3 вид., М., 1964 р.
26. Горбовський А. А. Інше життя? - М.: Знання, 1992 р. - (Підписана науково-популярна серія "Знак питання" № 4).
27. XX століття: Хроніка нез'ясовного. Рік за роком. - М.: ОЛІМП, АСТ - 1996 р.

28. Коновалов В. Ф. Бажане чи дійсне? (Експурсія в таємниці психіки) - М.: Знання, 1991 р. (серія "Знак питання" № 6).
29. Лебедев В. І. Таємниці психіки без таємниць. "Про таємні явища людської психіки" - М.: Політвидав, 1977 р.
30. Перекладачів А. Н. Екстрасенси - міф чи реальність? - М.: Знание, 1989 р. (серія "Знак питання" № 10).
31. Таємничі явища людської психіки: Від забобонів минулого до сучасного наукового розуміння-Х. - Транор, Фортуна-прес, 1997 р. - (Бібліотека цікавої психології).
32. Хензіл І. Парапсихологія. Пер. з англ. Ф. В. Широкова. Післямова А. І. Китайгородського М.: Світ - 1970 р.
33. Ранку Дж. Природна філософія часу. - М.: 1964 р.
34. Уїт А.В. Трансаналіз: глибинні структури психіки. Самвидав. Москва. 2008.
35. Нойманн Е. Глибинна психологія і нова етика Изд. "Азбука - класика" 2008.
36. Е.А. Файдиш Містичний космос: Путівник по тонкоматеріальним світам і паралельним просторам. М.: Міжнародний інститут ноосфери, 2002.
37. С. Гроф. Подорож в пошуках себе. М.: ТОВ «Видавництво АСТ» 2004.
38. Узнадзе Д. Н. Психологія установки. - СПб.: Питер, 2001.
39. Фрейд З. Вступ до психоаналізу: Лекції.- СПб.: Видавничий дім "Азбука - класика" 2007.
40. Юнг К. Г. Психологія несвідомого. Вид. "Канон-Плюс" 2003.
41. Юнг К. Г. Психіка: структура та динаміка. - М.: АСТ; Мн.: Харвест 2005.
42. Гроф С. Подорожі в пошуках себе М.: "Видавництво АСТ" 2004
43. Гроф С. За межами мозку. М.: 2005.
44. Гроф С. Області людського несвідомого, дані досліджень ЛСД. М.: Вид-во Трансперсонального Інституту, 1991.
45. Гроф С. Психологія майбутнього. М.: ТОВ "Видавництво АСТ" 2001
46. Зейгарник Б. В. Принципи побудови патопсихологічного експерименту // Патопсихологія: Хрестоматія / Упоряд. Н. Л. Белопольська. - М.: Когито-Центр, 2000.
47. Клінічна психологія / Під ред. М. Перре, У. Баумана. - СПб.: Питер, 2002.
48. Ніколаєва В.В., Соколова Е.Т. Рекомендації до складання психологічних висновків // Патопсихологія: Хрестоматія / Упоряд. Н.Л. Белопольська. - М.: Когито-Центр, 2000.

5. СЛУХАЛИ: Різне. Культурно-освітня програма УНДЦА «Зонд».

Перегляд в кінотеатрі кінофільму «ТЕНЕТ» із подальшим жвавим обговоренням наукового застосунку до питання пограничної науки і АЯ.

Не протоколювалося.

6. СЛУХАЛИ: Відносно наступного Засідання. Запропоновано провести наступне Засідання Центру 16.09.2020 року.

ПОСТАНОВИЛИ: Організаційно підготувати наступне Засідання Центру 16.09.2020 року.

Голова Центру

к.т.н., доц. Білик А.

Другий заст. голови Центру, зав. інформаційно-технічного відділу

Кириченко О.